

מאמר

בנים והכנות של נטוריקרתא ב
 ירושלים לא רוצים יותר להתחתן עם מי שההורים שלהם בחרו. הם בכלל לא רוצים לחיות כמו ההורים שלהם. הם רוצים לעשות את כל החטאים שצעירים נורמליים בני גילם עושים: ללכת למסיבות, לנהוג במכוניות, לדבר עם בת לפני ה' חתונה בלי לפחד מאלוהים, ואפילו ללכת אהה להתרחץ בים, ואפילו לחבק ולנשק אותה.

אבל נטוריקרתא גילו הכל.

★ ★ ★

איך בכלל התחיל המעשה, שאברכים התחילו לצאת, רחמנא ליצלן, עם בתו לות, בצחצח? ואיך הפך דבר זה למלחמת דמים?

הכל התחיל בצורה התמימה ביותר: ב' שטוריקרתא שבתו השכונה החרדית קיבלו אצל רבקה הרשקוף. רבקה לא היתה אשה רגילה: היא התחתנה עם בעלה יחזקאל מתוך אהבה! ולא זו בלבד, אלא שהשניים אפילו הלכו יחד מחובקים, לפני שנישאו, למורת רוחם של כל זקני השכונה.

משום כך לא היתה רבקה קטנונית ב' מיוחד: הבנות באמת ישבו ותפרו בקפידה, אבל האברכים התחילו לפקוד את הבית.

ואז הגיע הקיץ. גם לאברכיישיבה חם בחמסין, משום כך התלקטו, יעקב וזונפלד וצבי שפיצר (17), מרדכי אנגל (22) ותייר מאמריקה, יוסף הניג (18), והחליטו להש' תוף להם על שפת-הים. יידיש-כנפושם יצחק טיקוצינסקי (19), בנו של הרב טיקוצינסקי, מנהל ישיבת ע'י'יים, שכר מכונית של חבר המחנה הדתי פעילין, והצעירים המושח' חיים, כפי שכונת במודעות, דתרו לנתניה. אחרי יום נוסף הגיע לנתניה אוטובוס, ומי יורד ממנו, אם לא מבחר מצומצם ונאה של בנות מאת'שעריים, שכביניהם פיגה-רוזה, מבנות נטוריקרתא. הבנות לא רק שהצטר' פו לאברכים, אלא השתכנו אתם יחד בבית

בית-הספר

בנות ירושלים. הקסינות שבתצ' לום אינן אלה אשר השתתפו בהילולות.

תעמולה

תשלום לדין

לקטואלי המכובד (תפוצה: 80,000): "פרס נובל לספרות מוענק לעיתים רחוקות בזכות הצטיינות של ממש... כפי שמעידה הרשימה הארוכה של אפסים שזכו בפרס ושאישי שזכו אינו זוכרם."

בכל זאת קרה ובהחלטה מפתיעה ניתן הפרס לסופר... שהוא אחד הגדולים של המאה, שמאל יוסף עגנון... עגנון אינו סתם משורר-מקונן של עולם יהודי שאבד לנצח בקפליה החשוכים של ההיסטוריה... והעובדה שהוא מציג עצמו כזקן-שוטה לא צריכה להוליך שולל אישי, מלבד את הפתאים הגדולים ביותר."

מן איש מופוכך. מסכם מטמור את

קולות רבים הורמו בישראל, ערב צאתו של משה דיין לחיזת ויאטנאם. הם קראו לרמטכ"ל-לשעבר לבל יסע, פן תפרסם הנסיעה כהצטרפות למסעי-התעמולה של ממשלת ארצות-הברית.

דיין ציפץ על כל הפניות, יצא לויאטנאם, ומוה שלושה שבועות הוא מפרסם את רשמיו בהמשכים, במעריב ובכמה עתונים לועזיים. בין עתונים אלה נמצא וושינגטון פוסט. בעל ההשפעה והמעמד בבירת ארצות-הברית.

דווקא עתון חשוב זה פוצץ השבוע שערורייה, שהוכיחה את כל טענותיהם של אלה אשר ביקשו מדיין לא לנסוע.

שחיתות? העתון המייחס לדיעה בדר' קה, כי משה דיין קיבל מממשלת ארצות-הברית 800 דולאר, לכיסוי הוצאות הנסיעה שלו לסייגון וחזרה. כתב העתון, במאמר ראשי נסער:

"דיין לא נסע לסייגון בשביל הכסף, וב' חדאי שההסדרים הכספיים לא יכלו להשיע על חות'דעתו. אבל כרטיס הלוך-וחזור זה מספיק בדיוק כדי להרעיל את בארות האמון הציבורי, ולהטיל חשד באובייקטיביות של הכותב, ולהטעות את העתונים והסוכנויות שהפיצו את מאמריו."

"אם הסוכסידה אינה קונה דעות, הריהי ביזבוז של כספי משל'המסים. אם היא קונה דעות — הריהי שחיתות."

מנהל שרות ההסברה של ארצות-הברית מיהר להסביר, כי משרדו סיפק הובלה לסייגון וממנה לעתונאים זרים רבים, אך כאשר המשיך והסביר, כי עזרה מסוג זה אינה ניתנת לעתונאים אמריקאיים, הגביר את הרושם הנורא של הידיעה המקורית.

השתמע, ששרות-ההסברה לא היה מעז להציל תשלום כזה לעתון אמריקאי, שהיה רואה בו נסיון גם לשחד עתונאי.

פרס נובל

מה עשה שוער-הלילה?

סוכנות הידיעות האמריקאית הגדולה יונייטד פרס אינטרנשיונל כיבדה את שיי עגנון בכיבוד רשמי, הסבירה כי הוא יליד ספרד, מאזור גאליסיה.

היתה זאת טעות טכנית קטנה. עגנון הוא, כידוע, ילד פולין, מאזור גאליציה. כדי למנוע טעויות טכניות נוספות החליט

אזרחים מפנים את מזקך הדליקה

„פשע נוראי“

חרושת, מוסכים וחביות-שמן, הגיעה מטרים ספורים ממצבור דלק תת קרקעי שרק בנס לא התלקת. „היו יכולים לההרג מאות! איזה אסון היה יכול לקרות“ מילמל אחד ממפקדי הכבאים.

הכרזים ריקים? אין זו השריפה הראשונה באיזור זה, המשתרע בין רחוב המסגר לבין נחל אילון. בתי-החרושת ה' נמצאים באזור עובדים ברובם ללא רשיון. המקום עצמו שאינו מצוי במפת-תכנון המיפעלים של העיריה אינו מסומן גם בתוכנית של מיפעל המים. מצבורי האשפה והדלק הנמצאים בו מצויים בסכנה מתמדת של שריפות, וכשהן פורצות — הרי שהמקום מופקר, ומסכן את כל הסביבה, הכוללת מערכות עתונים, משרדים רבים ובתי-ספר. ושריפה זו היתה השלישית שפרצה באיזור זה בחודשים האחרונים.

שותף בית-החרושת רביד שבער, ספק כפיו ביאוש: „איפה הכבאים? שיכבו את השריפה!“ אך בית-החרושת לשמיכות עלה באש לעיניו.

מישנה למפקד הכבאים אנקורי, צעק אמנם לאנשיו: „הפעילו את הצניורות על בית-הח' רושת“, אך הכבאים ענו לו: „אין מים. הכרזים ריקים.“

מפקד הנפה הצפונית של המשטרה, סגן-ניצב הנס שלימיר, התערב: „חטמו את כל התנועה, והעבירו צניורות לברזים אחרים הנמצאים בסביבה!“ ובאמת נאלצו הכבאים למתוח קימים לאורך מאות מטרים, כשהם חוסמים עורק תנועה ברחוב המסגר. למרות זריזותם, זה נמשך המון זמן עד שהצניורות הועברו ועד שמכוניות-הכבוי נעו הלך וחזור ממקום המים אל השריפה. ולמרות שפעלו במקום 14 מכוניות-כבוי, עשרות כבאים, עשרות שוטרים, ומאות תלמידי בתי-הספר מהסביבה שעזרו בפנוי — עלה רכוש עצום באש, וסכנת-התפוצצות ריחפה על כל השכונה.

„זהו פשע נורא מצד העיריה“, כער מועם מפקד-הכבאים, שביקש להעלים את שמו, כי הוא עצמו נחשב לעובד-עיריה. „איך מאפשרים הפעלת בתי-החרושת ללא רשיון? מדוע אין העיריה מגיבה על כך, שמצבורי-אשפה עצומים מצויים במקום? מדוע אינה מטילה עונשים על בעל בית החרושת, שהשליך עם האשפה גם עשרות חביות-דלק, אשר היו הגורם להתפשטות האש.“

ענה דובר-העיריה גולן, לשאלה מדוע אין שוגרים את בתי-החרושת הפועלים ללא רש' יון: „אילו היית במקומי, מה היית עושה?“ באמת, מה?

דעתו בעניין הטיפול שהעיתונות הבריטית נתנה לסופר, שהוא „איש מסוכך ביותר, המטפל בסככים, בהבלים, בנוראות, בגעגועי עים ובהתנכרות של האדם המודרני התי בחברה מפולגת וחסרת-אמונה“:

„זה עצוב מאד שהדומנות חגיגית זאה לא פירסם שום עיתון בריטי יותר מאשר את ההודעות לעיתונות, שחוברו, כך אפשר להשוב, על-ידי שוער-הלילה של השגרירות הישראלית.“

רפואה

ג'לגולי הגלולה

הפרופסור הגניקולוג ד"ר יוסף אשרמן, 77, הוא חסיד משפחה בינונית, עם שלושה ארבעה ילדים. אבל הוא אינו מתפעל במיוחד מן הקריאות הפטרויות המציפות לאחרונה את הארץ במטרה להגדיל את הילודה. לדעתו של רופא-הנשים התליאביבי המפר' רסם, האזרח „אמנם אוהב את מולדתו, אך את עצמו הוא אוהב הרבה יותר.“ לכן מוטב לחשוב על תכנון הילודה.

30 מיליון הפלות. פרופסור אשרמן, מי שהיה קצין-רפואה בצבא הצ'כי ורופא הנשים הראשון בעמק-ירזעאל, דוגל בשיטת מניעת ההריון על-ידי הגלולה. לא לחינם נמצאת הגלולה בעיצומו של מסע-נצחון ברחבי תבל, מארצות-הברית, בה משתמשות בה מיליוני נשים, עד למצרים, בה היא נמכרת, בהמצלה ממשלתית, במחיר של ארבע גלולות בנרוש.

אולם פרופסור אשרמן הוא קודם כל איש-מדע אובייקטיבי. במאמרו הממצה על מכלול בעיות הילודה, בירחון ההסתדרות הרפואית, הרפואה, הוא אינו מתעלם מבעיית הפסקת ההריון. בלשון פשוטה — ההפלה. עד כמה שד"ר אשרמן לא מתנגד להפלה הוא חייב לציין, בכל זאת, כי מדי שנה נערכות בעולם קרוב ל-30 מיליון הפלות (בערך הפלה אחת על כל שתי לידות). ובמקום שההפלה נערכת במסגרת חוקית וכבדית-המועצות, פולין, רומניה, שבדיה) הסכנה לבריאות האשה קטנה עד אין שיעור מאשר במדינות בהן עדיין שלטים (ומבו' צעים) חוקי ימי-הביניים בקשר להפלות (כגון ארצות-הברית וצרפת).

ואם כבר מדובר על סכנות, לא יכול ד"ר אשרמן להמנע מהבאת עובדה מדהימה, המוכיחה כי סכנת ההרג במרפאתו של רופא הנשים המנתח קטנה בהרבה מן הסכנה האורבת לאשה בורכה אל המרפאה. באחת עשרה השנים האחרונות מתו 21 נשים בישראל כתוצאה של הפלה-גרירה,

דיין בוויאטנאם

„שחיתות“

שירות ההסברה של משרד-החוץ לציין את העיתונים בכירות העולם בתדריכים יותר מדויקים על חתן פרס נובל לספרות 1966. **לא זקן-שוטה.** עד כמה הם הצליחו במשימה זאת הוכיחה השבוע תגובתו של ישראלי בחו"ל, המחזאי-סופר יורם מטמור, היושב בלונדון.

כתב מטמור, במכתב חריף למערכת הניו' טייטסטון הלונדוני, שבועון השמאל האינט'